

Arjantin: Öğretmenler Sokakta

Arjantin'de, öğretmenlerin ücretlerin yükseltilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talebiyle yaptığı eyleme polis plastik kurşun ve gazla müdahale etti

ABD: Gıda Yardımına Tutuklama

ABD'de, halka açık bir parkta evsizlere gıda yardımında bulunan bir kişi, yasaları ihlal ettiği gerekçesiyle tutuklandı. Florida eyaletinde meydana gelen olayda, Orlando'daki "Bomba Değil Yiycek" adlı bir grubun üyesi olan 21 yaşındaki Eric Montanez, parkta gıda dağıtımını yaparak şehrin düzenini bozduğu gerekçesiyle çarşamba günü gözaltına alındı. Polis sözcüsü, yasal olarak her grubun yalnızca 25 kişiye yemek dağıtabileceğini, Montanez'inse 30 kişiye yemek dağıttığının saptandığını belirtti.

Yunanistan: Emekçiler Yaşamı Durdurdu

Yunanistan'da kamu çalışanları "hükümetin ücret politikasını" protesto etmek amacıyla genel grev başlattı. Yunanistan Kamu Çalışanları Konfederasyonu'nun (ADEDY) çağrısıyla yapılan greve, sivil hava yolu çalışanları da 4 saatlik iş durdurma eylemiyle destek verdiler. Yunan Olympic Hava Yolları'nın da greve katılımıyla çok sayıda sefer iptal edildi. Öte yandan, devlet hastanelerinde görev yapan doktorlar 2 günlük grev yapma kararı aldıklarını açıkladılar.

15 Bin İşsizle Tasarruf

Amerikalı yatırım bankası Citigroup yöneticileri 15 bin çalışanını tasarruf gerekçesiyle işten çıkartmayı planlıyor. Şirketin hayata geçirmeyi planladığı yeniden yapılandırma planı çerçevesinde 1 milyar dolar tasarruf sağlanacağı tahmin ediliyor. Şirketin bu tasarrufunun bedeli ise 15 bin çalışanın işinden olması olacak.

Bolivya: Erken Seçim

Bolivya Devlet Başkanı Evo Morales, yeni anayasanın yazılması sürecinin ardından başkanlık seçimlerinin gelecek sene içinde düzenleneceğini açıkladı. Bir toplantıda konuşan Morales, yeni anayasanın Aralık ayında yapılacak referandumla halkın onayına sunulacağını, ardından başkanlık seçimlerinin yapılabileceğini belirtti. 2005 yılında başkan seçilen Morales, Kurucu Meclis üyelerine yerli halka daha çok hak tanınması ve çeşitli reformların hayata geçirilmesi amacıyla anayasanın yeniden yazılması için bir yıl süre tanıdı. Halka gerektiği gibi hizmet etmek için yeni anayasa üzerine çalıştıklarını ifade eden Bolivya lideri, seçimlerin tüm devlet kademelerini kapsayacağını vurguladı.

Çinli Ailenin Ev Direnişi Sona Erdi

Çin'in güneybatısında 3 yıldır bir inşaat şirketinin projesine direnerek evlerini savunan Çinli aile müteahhit firmayla anlaşmaya vardı. Bir alışveriş merkezi inşaatının tam ortasında bulunan, inşaat şirketinin aileyi yıldırarak için evlerinin etrafını 10 metre derinliğinde

kazdığı Çinli çift Yang Wu ve Wu Ping evlerine karşılık yeni bir ev ve yüklü miktarda tazminat karşılığında alışveriş merkezi inşaatının tam göbeğinde bir kule gibi yükselen evlerini yıkılmasına izin verdi.

Çinli ailenin yerden 10 metre yüksekliğe ulaşmış olan iki katlı evi Çin ve Dünya kamuoyunda gündem olmuş ve vatandaşların devlete ve kent rantçularına karşı barınma mücadelesinin simgesine dönüşmüştü.

Direnişleri boyunca evlerinin yıkılması karşılığında aynı bölgede yeni bir ev ve uygun miktarda tazminat talep eden Çinli çift, bölgede evleri bulunan 280 aile birer birer evlerini terkederken mücadeleye devam etmişti.

Evleri 10 metre yükseklikte bulunduğu için güçlükler yaşayan aile 2 yıl boyunca da elektrik ve sudan mahrum bir şekilde yaşamışlardı.

Şili'de 800 Kişi Gözaltında

Şili'nin başkenti Santiago'da 1985'te diktatör Auguste Pinochet rejimi sırasında iki kardeşin öldürülmesini protesto etmek için yapılan gösterilerde olaylar çıktı.

Çoğunluğu başkent Santiago'da olmak üzere en az 819 kişi gözaltına alındı ve 38 polis yaralandı. İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Felipe Harboe, Santiago'nun merkezinde başlayan ve banliyölerine sıçrayan gösterileri durdurmak için 4 bin polis memurunun harekete geçirildiğini ve başkente özel polis birliklerinin sevk edildiğini kaydetti. Felipe Harboe gözaltına alınanların büyük bölümünün başkanlık sarayı civarında olaylar çıkaran madenciler olduğunu söylerken, yayımlanan görüntülerde bunların çoğunun lise öğrencileri olduğu görülüyor.

Yetkililer önceki gün yapılan gösterilerde,

kamu ve özel mülke ciddi şekilde zarar verildiğini ve Pudahuel ve Cerro Navia'da bir otomobilin ve bir otobüsün yakıldığını açıkladılar. Santiago'nun merkezinden geceyle birlikte doğu ve kuzeydeki yoksul semtlere kayan gösteriler sürerken, haber programlarında göstericilerin bu semtlerin girişlerine barikat kurdukları ve polisle silahlı çatışmaya girdikleri görülüyor.

22 yıl önce Pinochet diktatörlüğünü protesto etmek için gösterilere katılan iki kardeşin polis tarafından öldürüldüğü günü "Genç Savaşçılar Günü" olarak adlandıran Şilili gençler bu gösterileri her yıl düzenliyor. Bu yıl düzenlenen gösterilerde yaklaşık 750 bin öğrencinin eğitim reformları, daha iyi eğitim şartları ve Pinochet zamanından kalan yasaların değişmesi talepleriyle sokağa döküldükleri belirtiliyor.

Angola, IMF'ye Resti Çekti

Afrika'nın yoksul ülkelerinden Angola, Uluslararası Para Fonunun (IMF) yardımına ihtiyacı olmadığını bildirdi.

Angola'da yayımlanan Journal de Angola gazetesinin haberine göre, Maliye Bakanı Jose Pedro de Morais, IMF'ye gönderdiği mektupta, "IMF'nin hazırlayacağı bir ekonomik

programın Angola'nın şu anadık sağlamış olduğu ekonomik ve sosyal istikrarın korunmasına yaramayacağını" belirtti. Angola hükümetinin IMF'nin verilecek kredileri siyasal reformlar yapılması şartına bağlamasından rahatsız olduğu kaydediliyor.

Gözlemciler, yıllarca dünyanın en yoksul ülkeleri

arasında sayılan Angola'nın ülkeyi çöküşün eşiğine getiren iç savaşı sona erdirdikten sonra, başlıca ihraç ürünü olan petrolün uluslararası fiyatlarının yükselmesi ve özellikle Çin olmak üzere üçüncü dünya ülkeleriyle kurduğu elverişli mali ilişkiler sayesinde Batıya bağımlılıktan kurtulmaya başladığını bildiriyorlar.

Lula Kamuda Grev Hakkını Yasaklamak İstiyor

Brezilya başkanı Lula'nın temel kamu hizmetleri sunan birimlerde grev hakkını ortadan kaldırmak istemesi, bunun anayasaya aykırı olduğunu savunan sendikaların tepkisine yol açtı. Hükümet konuyla ilgili yasa taslağını meclise gönderirken aralarında Lula yandaşı sendikaların da bulunduğu emek örgütleri, İşçilerin Birleşik Merkezi (CUT) konfederasyonunda buluşarak nasıl bir mücadele programı izleyeceklerini tartışmaya başladılar. Avukatların meslek örgütü olan OAB'nin başkanı Cesar Britto ise sendikalara destek vererek, anayasada açıkça tanınmış olan grev hakkının kısıtlanamayacağını belirtiyor.

YIKINTININ TARİHİ VE TEORİSİ

Mehmet İnanç Turan, Etki Yayınları, 355s.

1980'lerin sonu ve 1990'ların başı dünya siyasi arenasında esen rüzgarların yavaş yavaş değişime uğradığı, halkların, yeni bir zaman dilimine başlamanın getirdiği beklentiler ile geçmişte bırakılan umutların yaslı düşünüşü, hayal kırıklıklarını üzerlerinde taşıdıkları dönemlerdi. 80'lerin ortalarında Gorbacov'un Sovyetler Birliği'nde kapitalist restorasyonu başlatması "yeni düzene" açılan ilk kapıydı. 80'lerin sonunda çöken "duvar"ın enkazı altında kalan Doğu Avrupa ülkeleri ve 91'de Sovyetler Birliği'nin "buharlaştırma sürecini" tamamlamasıyla gezegendeki güç dengeleri kökten değişirken, tarihte artık yeni bir sayfa açılmıştı.

Açılan yeni sayfaya yazılan ilk satırlar şöyleydi: "Tarihin sonu geldi. Artık gelecek diye bir şey yok çünkü yaşadığımız bu an ebedileşmiştir. Kapitalizmden başka seçim şansımız yok!"

Peki neden "tarihin sonu" gelmiş, "gelecek yok olmuş" ve "yaşadığımız bu an ebedileşmişti"? Bu savların hepsi insanlığın "sosyalizm" deneyimini yaşamış ve bu deneyimin başarısız olduğu iddiası üzerine temelleniyordu. "Tarihin sonu" gelmiş çünkü artık geçmişe geri dönülemezdi; gelecek eriyip yok olmuş, yaşanan bu an ebedileşmişti çünkü insanlığın alternatifleri tükenmiş, bütün caddeler tek bir sokakta, kapitalizmde -çıkamaz sokakta-buluşuyordu. Evet, batı ile doğu arasındaki "tir-tir titreten savaş" "Batı'nın sıcak zaferi ve "Doğu'nun soğuk ölümü ile sonuçlanmıştı.

Yıkıntının Tarihi Nedir?

Gerek geleneksel resmi komünist hareketin iddia ettiği gibi, gerekse de burjuva ideologlarının iddiaları doğrultusunda gezegenimiz üzerinde gerçekten sosyalizm yaşanmış, deneyimlenmiş miydi? Stalinist resmi ideolojinin hegemonyasındaki sözde sosyalist ülkelerde Marksizm adına gerçekleşen uygulamalar Marksizmle ne kadar alakalı ve/veya ona bağlı idi? Kızıl Ordu milliyetçi marşlarla Moskova Meydanı'nda gövde gösterisi yaparken gövdeşi şişlenen enternasyonalizmin acı çığlığını duyan var mıydı? "Milli komünizm" gibi revizyonist görüşlerin doğrultusunda, Batı ile yapılan antlaşmalar uğruna, Avrupa'da gerçekleşen devrimci kalkışmalar Stalinist bürokrasinin çıkarlarına kurban gitmedi mi? Stalin 3. Enternasyonal/Komintern'i birden bire lağvedince dünya burjuvazisi derin bir "ohh" çekmedi mi? Bu listeyi uzattık sonra uzatılabiliriz. Mehmet İnanç Turan, Etki Yayınları tarafından basılan "Yıkıntının Tarihi ve Teorisi" adlı çalışmada Sovyetler Birliği'nde Stalinist bürokrasinin doğuşunu, gelişimini, bu olgunun dünya komünist hareketi üzerindeki hegemonyasını ve teorik revizyonlarını ilk elden tarihsel belgelere ve kaynaklara dayanarak açıklıyor. Stalinist resmi Sosyalizm/Komünizm ideolojisi Marksizmi aşağılamaktan başka bir işe yaramamıştı. Tabelasında sosyalist diye yazan rejimler aslında bürokrasi zehirini sonuna kadar hazmetmiş rejimlerden başka bir şey değildi.

Resmi olanın dışında her zaman alternatifi de vardır. Resmi olan egemen konumundan dolayı olayları ve olguları kendi çıkarı doğrultusunda yorumlar. Yeri gelir gerçekliği görmezden gelir, kabullenmez; yeri gelir onu çarpıtır, yalana dolar, ters çevirerek kabulletmeye çalışır. Tarihle hesaplaşabilmek, dogmalardan kopabilmek ve yıkıntıların kapadığı yolumuzu açabilmek için resmi ideolojilerden zihnimizi ve irademizi kurtarmamız gerekmektedir! İşte Mehmet İnanç Turan eserinde bir yandan Stalinist resmi ideoloji ve tarih yazımıyla radikal bir hesaplaşma içerisine girerken; diğer yandan

Kütüp-ha!-ne? ben okudum, pek hazettim

da okuyucuya "buharlaştırmanın" marksist sosyalist programın değil, stalinist bürokratik programın olduğunun ispatını sergilemeye çalışıyor.

Kitap "Yıkıntının Tarihi" ve "Yıkıntının Teorisi" adlı iki ana başlıkta oluşuyor. "Yıkıntının Tarihi" başlığı altında ilk olarak Stalinist bürokrasinin partiye ve ülkeye yayılış sürecini ve tüm ipleri eline nasıl geçirdiğini anlatıyor. Lenin'in son dönemlerinde Stalin ile yaptığı tartışmalar, Stalin'in Lenin'in eşine yönelik tehtitleri ve Lenin ile Troçki'nin son dayanışması; Stalin'in parti içinde başlattığı temizleme hareketi, Kirov Vakası ve uygulanan terörün vehçeleri...

Yine aynı başlık altında Komintern'in tarihi Stalin tarafından feshedildiği 15 Mart 1943'e kadar irdeleniyor. Aynı zamanda Kominterin döneminde ve sonrasında gerçekleşen devrimci kalkışmaların Sovyet bürokrasinin kurbanları haline gelişini anlatılıyor.

İspanya, Fransa ve Yunanistan deneyimleri buna örnekken; Yugoslavya ve Çin devrimleri iradelerini Stalinist bürokrasiden kurtararak zafere ulaşmayı başarmışlardı. Fakat yine de bu deneyimler bürokratik sosyalizm anlayışını kendi ülkelerinde yeşerterek, Sovyet bürokrasiden farksız bir karaktere bürünmüşlerdi. Bölümün son kısımları ise Stalin'in kendini nasıl putlaştırdığına ve parti geleneğinin nasıl bir karakterde olduğu sorularına ayrılmış.

İkinci ana başlık olan "Yıkıntının Teorisi"nde ise Mehmet İnanç Turan, Stalinist tahribatın teorik yönlerine odaklanarak Marksist bir eleştiri geliştiriyor. Stalin ve tayfasının görüşlerinin karşısına Marx-Engels ve Lenin'in görüşlerini koyarak, karşılaştırma yöntemi ile farklılıkları ve tahribatın boyutlarını açık bir şekilde okuyucuya sunuyor.

1990'ların başlarında zaferini ilan eden "yeni dünya düzeni" çok geçmeden kitadan kıtaya, ülkeden ülkeye yayılan anti-kapitalist/anti-empyralist mücadelelerle sarsılmaya başladı. Sınıf mücadelesinin artık hiçbir zaman yaşanmayacağı iddia ederek, "tarihin sonu geldi" gibi safsatalarla kendi kendilerini avutan

burjuva ideologları kısa sürede sınıf mücadelesi gerçekliğiyle tekrardan yüzleşmek zorunda kaldılar. Tarih onların sandığı gibi sona ermedi, aksine milyarlar onu yeniden ve yeniden yazmaya devam ediyor. Kitleler bunun için tüm dünyada seferber oluyorlar. Bu yapılırken tarihsel deneyimlerden dersler çıkartmak, "yıkıntının tarihiyle"radikal bir hesaplaşmaya girişmek, milyonlarca tarih yazıcının görevi olması gerekir. Dilerseniz sözü kitabın yazarına, Mehmet İnanç Turan'a bırakalım: "Stalinist anlayıştan, gelenekten, teoriden, pratikten kopmanın ne kadar zor olduğunu kendi deneyleriyle bilenlerdenim. Marksizmin çarpıtılmış Stalinist versiyonu ile eğitildim. Yıllarca Stalinist görüşlerin doğruluğuna, yazılan uydurma tarihsel masallara inanarak yaşadım, bunları savundum. Gerçeğe yaklaşabilmem ve tarihe başka bir gözle bakabilmem için yılların eskimesi gerekti. Bu eskiyen yıllar içinde zamanla Stalinliliği anlayabildim.(...) Sovyetler Birliği yıkıntısının nedenini anlamak Stalinizmi anlamakla bağlantılıdır. Stalinizmi anlamayan, yıkıntının nedenini ve onun tarihini anlayamaz." ☒

Hasan Yıkıcı